

Trygderetten

16 des. Nr. 9. 1966

Se § 33 a. **Lov om anke til Trygderetten**

Kap. I. Saklig myndighetsom

§ 1. 1. Vedtak om individuelle rettigheter og plikter etter
 a. loven om folketrygd² og loven om særtillegg til ytelse
 b. loven om barnetrygd,⁴
 c. lovgivningen om krigspensjonering,⁵
 d. bestemmelser for supplerende pensjonsordninger som
 tinget og
 e. loven om samordning av pensjons- og trygdeytelser
 kan ankes inn for Trygderetten av den som berøres direkte.
 For øvrig skal Trygderetten behandle de saker som
 Trygderetten.

2. Kongen kan bestemme at det samme skal gjelde v
 i

- a. supplerende pensjonsordninger for kommunale a
 - b. supplerende pensjonsordninger for arbeidstaker
 - c. supplerende private pensjonsordninger
- og herunder fastsette regler om tilpasning av loven
 For tilleggstrygder kan departementet⁸ etter se
 gående ledd.

3. Tvist i sak som nevnt i nr. 1 og 2 kan først
 har tatt avgjørelse i saken.⁹

4. Institusjon som ved eventuell anke vil stå
 Trygderetten til uttalelse spørsmål av prinsipiell
 avgjørelsen av et betydelig antall trygde- eller
 Trygderettens formann avgjør om saken b
 ning og bestemmer i tilfelle i hvilke former trygd
 organisasjon som har medlemmer hvis trygd
 eller oppnevne prosessfullmektig til å føre
 sjonsordnings medlemmer.

1 Endret ved lov 19 juni 1969 nr. 62, 19 des 19
 2 Lov 17 juni 1966 nr. 12 (fht.).
 3 Lov 19 juni 1969 nr. 61.
 4 Lov 24 okt 1946 nr. 2.
 5 Lov 13 des 1946 nr. 21 og nr. 22 med sen
 6 Lov 6 juli 1957 nr. 26.
 7 Jfr. res. 15 mars 1974 nr. 5, og 6 juni 197
 kasse, samt res. 4 mars 1977 nr. 1 om me
 8 Sosialdepartementet.
 9 Jfr. § 23 og tvml. § 437.

§ 2. Trygderetten kan ikke prøve ved
 vedtekt eller i medhold av lov eller v
 en annen ankeinstitusjon.
 Heller ikke kan Trygderetten p

REISE

Trygderettens verdier

Trygderetten har fem sentrale verdier, som vi arbeider etter.

Rettssikkerhet

Effektivitet

Informasjon

Samhandling

Evaluering

Forbokstavene på disse fem verdiene - **REISE** - skal gi deg et bilde av Trygderetten som en organisasjon i utvikling. Vi leter etter forbedringer og endrer oss i takt med brukernes og samfunnets behov.

Noen ord om hver enkelt av verdiene:

• **Rettssikkerhet**

Dette er Trygderettens kjerneverdi og årsaken til at institusjonen ble opprettet fi 1967. Uavhengighet, riktige avgjørelser og tilstrekkelig grunngeving står sentralt i denne sammenheng.

• **Effektivitet**

I dette ligger at sakene må avgjøres innen rimelig tid. Dette er også en viktig del av rettsikkerheten. Videre vil vi innrette virksomheten og utføre vårt arbeid på en kostnads-effektiv måte.

• **Informasjon**

Trygderetten vil gjøre virksomheten og avgjørelsene kjent for partene og almenheten på en god måte. Denne verdien stiller også krav til oss om tilgjengelighet og service overfor publikum.

• **Samhandling**

Dette er Trygderettens interne verdi som bør prege vår arbeidsform. Vi vil utvikle en kultur basert på at vi alle arbeider for å nå Trygderettens mål, og at vi deler på erfaringer og kunnskap for å nå disse. Av denne verdien utleder vi våre mål knyttet til arbeidsmiljø, personal-, kompetanse-, organisasjons- og IT-utvikling.

• **Evaluering**

Vi skal etterse og lære av vår egen praksis og vurdere vår egen virksomhet med sikte på forbedring.

Innhold:

1. Trygderettens leders beretning for 2003	side 4
2. Organisasjon	side 6
3. Formål og hovedprioriteringer.....	side 7
4. Saksutvikling i 2003	side 8
5. Vurdering av måloppnåelse i 2003	side 13
6. Likestilling.....	side 17
7. Endringer i Trygderettsloven fra 1. januar 2004	side 18
8. Blikk på saksbunken.....	side 21
9. Økonomi /regnskap	side 28
10. Trygderetten åpen for nye oppgaver	side 30
11. Sluttord.....	side 33

Trygderettens leders beretning for 2003

Året 2003 var preget av meget høy inn- gang av ankesaker til Trygderetten. I løpet av året kom det inn 5995 saker, som er ca. 10 prosent mer enn i 2002. Produksjonen av ankesaker har også vært tilnærmet rekordhøy. Trygderetten behandlet i alt 5688 saker, som er en økning på ca. 7 prosent i forhold til 2002.

Trygderetten har i 2003 fortsatt priori- tert å øke andelen kjennelser med full grunngeving. Denne andelen er økt fra 27,5 prosent i 2001, til ca. 37 prosent i 2002 og ca. 41 prosent i 2003. Dette er godt over fastsatt målsetting. Samtidig ble det i alle saker hvor grunngeving etter loven kunne unnlates (opplagte avslagssaker), gitt en kort begrunnelse hvor det framgår hva retten særlig har lagt vekt på ved sin avgjørelse. Dette innebærer at det i praksis gis en form for begrunnelse – full eller forenklet – i alle saker.

I tråd med dette er trygderettsloven endret fra 1. januar 2004 slik at loven er bragt i samsvar med gjeldende praksis. Adgangen til å unnlate grunngeving er opphevet og erstattet med en adgang til å avsi forenklet grunnlagt kjennelse etter mønster av forenklet rettergang i de alminnelige domstoler. En slik kjennelse skal inneholde en kort beskrivelse av hva saken gjelder og en kort rede- gjørelse for de momenter retten har lagt avgjørende vekt på.

Slik forenklet grunngeving kan bare foretas i saker der retten enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre fram og den ikke har betydning ut over den foreliggende sak.

Denne lovendringen innebærer at det er lovfestet en plikt til grunngeving av alle kjennelser, men at det er adgang til å

gjøre denne enkel når vilkårene for dette er oppfylt.

Den høye saksinngangen og økt vekt på grunngeving av kjennelsene, førte til en mindre økning av saksbehandlingstiden som i gjennomsnitt var 5 måneder for de saker som ble avgjort i 2003. Ca. 2/3 av sakene ble avgjort innenfor en tidsramme på 6 måneder, og pr. 31. desember 2003 var det i praksis ingen saker i Trygde- retten som var eldre enn ett år.

Den såkalte "gunstprosenten", dvs. saker hvor Trygderetten omgjør eller opphever ankemotpartens avslag, var 23,1 prosent. Dette var en liten ned- gang fra 2002 hvor gunst-prosenten var 23,6. I historisk sammenheng må imid- lertid gunstprosenten fortsatt betraktes som høy. Innen uførepensjonsområdet, som representerer mer enn halvparten av sakene i Trygderetten, var gunst- prosenten 23,8. Den viktigste årsaken til omgjøringene på dette området var saker der Trygderetten var uenig i trygdeetatens vurdering av at ytterlige- re attføring eller behandling må forsø- kes før uførepensjon kan tilstås.

Høy saksinn- gang og stor vekt på grunngeving av kjennelsene, førte til at Trygderetten ikke kunne prioritere ar- beidet med retningsgivende kjennelser og øvrige kvalitetsfremmende tiltak så høyt som det kunne være ønskelig. Trygderetten har imidlertid i tråd med tidligere uttrykt ønske, bl.a. fra bruker- hold, foretatt en nærmere utredning av mulighetene for muntlig behandling i Trygderetten. Denne utredningen vil bli fulgt opp med begrenset utprøving i løpet av 2004.

For å sikre god kvalitet i behandling av ankesakene er det i 2003 utarbeidet en

Trygderettens leder Per Knudsen

samlet "Veileder for saksbehandlingen" til internt bruk i Trygderetten. Videre er det utarbeidet en "Rettskildehjelp" som gir oversikt over avgjørelser på trygdeområdet fra de alminnelige domstoler og et utvalg av sentrale trygderettskjennelser. Hensikten er å gjøre viktige avgjørelser lettere tilgjengelig. "Rettskildehjelpen" supplerer Trygderettens øvrige rettskildetilbud og er i første omgang utviklet med sikte på intern bruk. Vi regner imidlertid med at denne "Doms- og kjennelsessamlingen" vil være av interesse også for andre, bl.a. berørte myndigheter, advokater, brukerorganisasjoner, forskere, universitetsmiljøer m.v. Etter en kortere tids kvalitets-sikring tar vi derfor sikte på å legge samlingen ut på vår hjemmeside slik at den vil være tilgjengelig for publikum.

Trygderettens **utfordringer** kan i stikkords form kort sammenfattes slik:

- samtidig opprettholde god kvalitet i oppgaveløsningen og kort saksbehandlingstid
- økt vekt på kvalitetsutvikling og arbeid med retningsgivende kjennelser
- utprøving av muntlig behandling
- aktive i forhold til nye oppgaver

For å mestre disse utfordringene har Trygderetten **3 hovedstrategier**:

1) **Forbedre rammebetingelsene**

På kort sikt har Trygderetten fått en mindre budsjettøkning for 2004. Det er videre gjort endringer i Trygderettsloven vedrørende forenklet grunn-gitt kjennelse og lovfesting av krav til ankeforberedelse. Mulige endringer i Trygderettens organisering må ses i lys av den pågående utredning om ny velferdsforvaltning. Enkelte tanker om

dette framgår av et eget kapittel og i sluttordet til denne årsmeldingen.

2. **Forbedring av egne arbeidsmetoder, IT- og kompetanseutvikling**

Dette er en stadig pågående oppgave, hvor Trygderetten er på kontinuerlig leting etter forbedringer. Det er gjennomført omfattende IT-opplæring i 2003 og en kompetanseplan er under utarbeidelse.

3. **Bedre ankeforberedelse**

God ankeforberedelse fra ankemotpartene er en forutsetning for effektivt og kvalitativt godt arbeid i Trygderetten. Trygderetten har derfor jevnlig kontaktmøter med ankemotpartene for å gi tilbakemelding om ankeforberedelse og gi grunnlag for forbedringstiltak. Videre er Trygderettsloven endret slik at den klarere stiller krav til kvalitet når det gjelder ankeforberedelse og innhold av de oversendelsesbrev som oversendes til Trygderetten.

Arbeidet med å gjøre Trygderetten og dens kjennelser bedre kjent for almenheten pågår kontinuerlig. I 2002 ble det innført en ordning med automatisk e-postvarsel til interesserte når sammen- drag av nye kjennelser av allmenn interesse legges ut på vår hjemmeside, www.trygderetten.no. Denne ordning- en er videreutviklet i 2003 og har fått stor oppslutning. Det har også ført til jevnlig oppslag i media om interessante avgjørelser fra Trygderetten. Trygderetten vil i 2004 utvikle hjemmesiden ytterligere med å legge ut interes- sant informasjon om Trygderetten og dens virksomhet. Vi tar bl.a. sikte på at sentrale kjennelser i sin helhet skal kunne hentes ut fra Trygderettens hjemmeside.

2. Organisasjon

Faste medarbeidere pr. 31.12.2003

Ny organisasjon med inndeling i avdelinger ble etablert pr. 1. september 1997 og forutsatte en stillingsplan på 63 årsverk. Organisasjonsplanen ble gradvis gjennomført i løpet av 1998, og ble tatt fullt ut i bruk i 1999. På grunn av sterk økning i saksinngangen de siste årene er antall årsverk økt noe, og utgjør pr. januar 2004 om lag 70 årsverk når vi regner med de som arbeider på pensjonistvilkår. Disse er ikke tatt med i organisasjonskartet ovenfor.

Trygderetten har leder, en nestleder, 26 andre faste rettsmedlemmer og 15 rettsfullmektiger. Lederen, nestlederen og minst ett annet medlem skal fylle vilkårene for å være høyesterettsdommer. Rettsmedlemmene er embedsmenn og benevnes i alminnelighet som trygderettsdommere. Trygderetten har juridiske, medisinske og attføringskyndige rettsmedlemmer. Rettsfullmektigene tilsvarer dommerfullmektigene i de ordinære domstoler.

3. Formål og hovedprioriteringer

Trygderetten skal treffe vedtak om individuelle rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl. For øvrig skal Trygderetten behandle de saker som etter særlig lovbestemmelse hører under Trygderetten, se lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr. 9.

Trygderetten er ikke en del av det alminnelige domstolapparatet, men virker i realiteten som en domstol. Mange av saksbehandlingsreglene er de samme som for vanlig rettergang. I den enkelte sak kan Trygderetten ikke instrueres av noe annet organ om avgjørelsen. Domstolbehandling av Trygderettens avgjørelser skal skje ved lagmannsretten som første instans. Slik overprøving skjer sjelden, selv om det har vært en økning i de seneste årene. Trygderetten er dermed i all hovedsak siste instans for saker etter pensjons- og trygdelovene. Dette er saker av stor velferdsmessig betydning for den enkelte.

I St. prp. nr. 1 2002-2003 er Trygderettens hovedmål satt opp som følger:

- Behandle og avgjøre sakene som kommer inn på en slik måte at de vilkårene som stilles til behandlingen i lov om anke til Trygderetten oppfylles
- Fatte riktige avgjørelser. Det vil si avsi kjennelser som er i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder
- Avgjøre sakene innen "rimelig" tid. Det vil si at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige fem måneder
- Avsi kjennelser som er retningsgivende for trygdeforvaltningen og andre rettsanvendere innenfor trygde- og pensjonsrettens område
- Behandle og avgjøre sakene på en slik måte at det gir tillit

Tildelingsbrevet fra departementet og Trygderettens interne virksomhetsplan konkretiserer målsettingene ytterligere. Årsmeldingen gir en vurdering av måloppnåelse i forhold til departementets krav, i tillegg til hovedmål og et utvalg delmål fra virksomhetsplanen.

**Riktige avgjørelser
Innen rimelig tid**

4. Saksutvikling i 2003

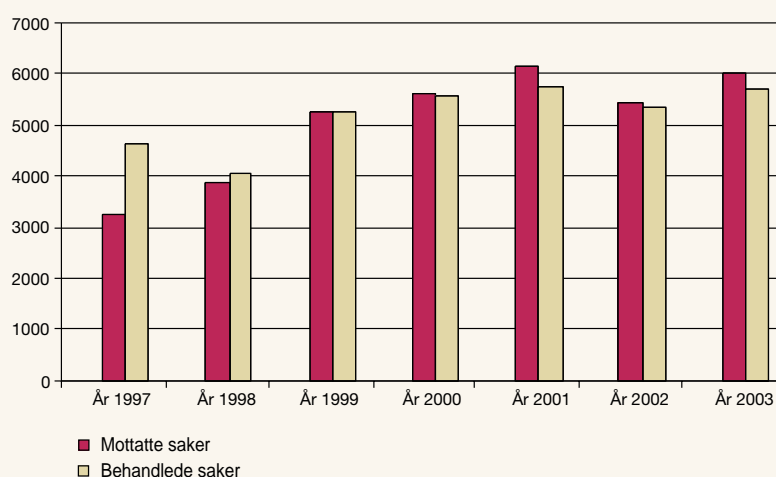
4.1 Antall mottatte og behandlede saker i perioden 1997-2003

Det har vært en sterk økning i saksinngangen fra 1997 til og med 2003. I denne perioden er saksinngangen nesten fordoblet. Det var en foreløpig topp i 2001 med over 6000 saker. I 2002 flattet saksinngangen ut og gikk litt ned, mens det i 2003 igjen var en betydelig økt saksinngang. Endelige tall for 2003 viser at Trygderetten fikk inn 5995 saker. Prognosene halvveis i året kunne tyde på at vi ville kunne få inn betydelig over 6000 saker, men de siste månedene av året viste en avtagende tendens i saksinngangen.

Trygderetten må også framover være innstilt på en saksinngang som ligger langt høyere enn de 3500 sakene som var det normale i perioden 1994-1997. Trygderetten har i perioden 1997-2003 i hovedsak klart å holde tritt med saksinngangen. Det har med andre ord vært en betydelig produktivitetsøkning i disse årene, ettersom antall medarbeidere ikke har økt i takt med den økte saksinngangen. I 2003 avsa Trygderetten 5690 kjennelser.

Økningen i saksinngangen har i hovedsak skjedd innen uførepensjonsområdet. Flere faktorer er medvirkende til dette. Avslagsprosenten i uføresaker i trygdeetaten ligger på et høyt nivå. Det kan videre se ut til at andelen av de som får avslag og som anker videre til Trygderetten har økt.

Mottatte og behandlede saker

Ved utgangen av 2003 var det 2392 ubehandlede saker i Trygderetten, mot 2077 ved utgangen av 2002. Med unntak av 10 saker er alle sakene kommet inn i 2003. Samtidig med at Trygderetten har hatt en sterk økning i saksinngangen, var det en uttalt målsetting i 2003 å øke andelen grunngitte kjennelser. Arbeidet med kjennelser med full grunngeving er naturlig nok mer tidkrevende enn kjennelser uten grunngeving. Antall restanser og gjennomsnittlig saksbehandlingstid har som en følge av dette økt noe i 2003. Trygderettens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for avgjorte saker, har steget fra 4,75 måneder i 2002 til 5 måneder i 2003.

Trygderetten mottok i 2003 til sammen 5995 saker. Dette er en økning på 83 prosent fra 1997.

Mottatte saker	5 995
Behandlede saker	5 690
Restanser	2 392

4.2 Oversikt over sakstyper i 2003

Som det framgår av figuren er saker vedrørende uførepensjon, også i 2003, den helt dominerende sakstype med omlag 50 prosent av totalt antall mottatte saker.

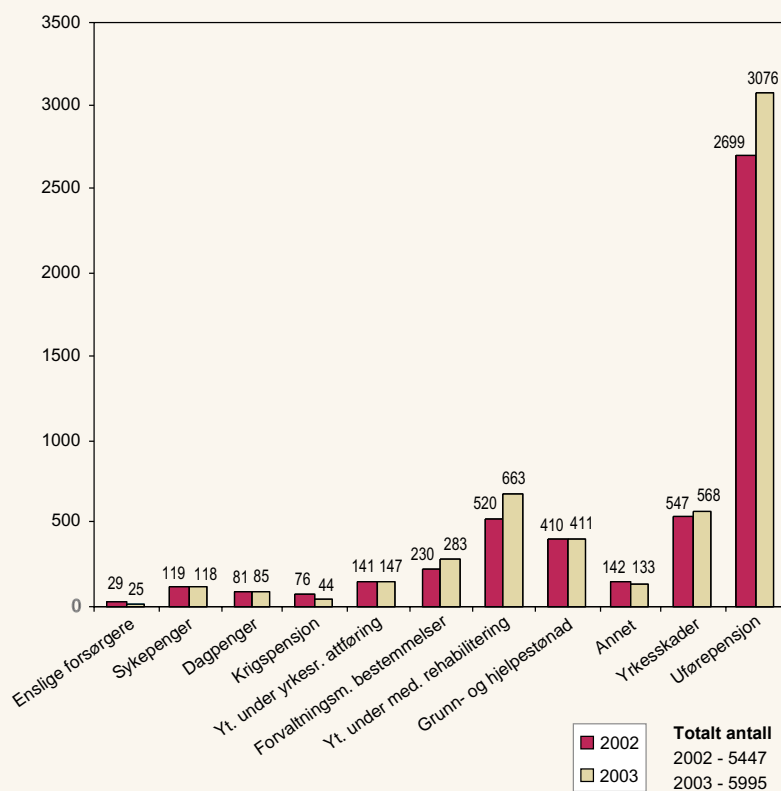
Ytelser under medisinsk rehabilitering, det vil si rehabiliteringspenger, tekniske hjelpemidler og biler har økt en del de siste årene og er i 2003 den nest største gruppen med 11,1 prosent av total saksmengde, fulgt av yrkesskade/yrkessykdom som utgjør ca. 10 prosent av saksmengden.

4.3 Produktivitetsutvikling

Trygderetten behandlet i 2003 langt flere saker enn for fem år siden. I 1998 ble det avsagt ca. 4000 kjennelser mot nesten 5700 i 2003. Økningen tilsvarende ca. 42 prosent. I det samme tidsrom har antall årsverk økt fra 63 årsverk i 1998 til ca. 70 årsverk i 2003. Dette tilsvarende 11 prosent. Det har med andre ord vært en sterk produktivitetsvekst i perioden.

Kostnadene ved behandling av en sak i Trygderetten er ca. 8000 kr. Dette må karakteriseres som en lav kostnad sammenlignet med de ordinære domstoler og andre domstollignende organ i Norge.

Innkomne saker i 2002/2003 – fordelt på sakstype

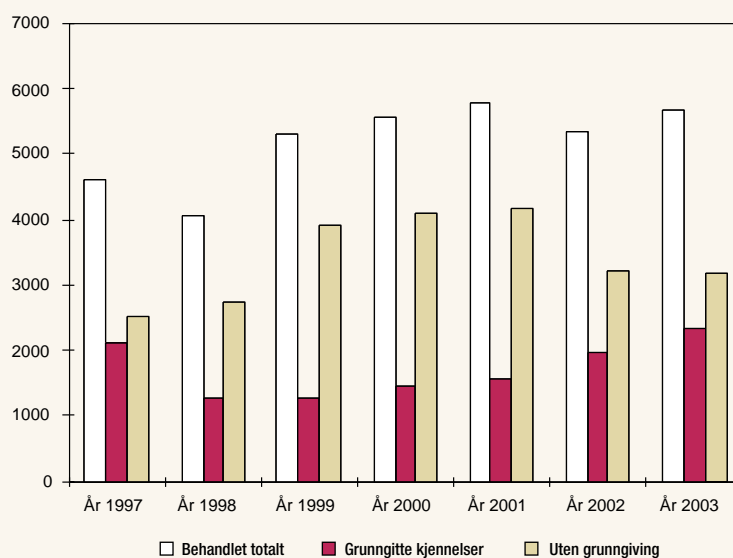

Sterk produktivitetsvekst i perioden 1998-2003. Hver sak koster samfunnet ca. 8000 kr.

4.4 Avgjorte saker fordelt på grunngitte kjennelser og kjennelser uten grunngeving i perioden 1997-2003

Lovens hovedregel er at Trygderettens kjennelser skal grunngis. Hvis retten enstemmig finner at anken ikke kan føre fram og resultatet av kjennelsen ikke antas å få betydning utover den foreliggende sak, var det inntil 1. januar 2004 lovhjemmel for at retten kunne unnlate grunngeving. Denne adgangen er fra 1. januar 2004 opphevet og erstattet med adgang til å avsi forenklet grunngeving. Se nærmere om dette under pkt. 7.1 nedenfor og Trygderettens leders beretning innledningsvis.

Fordeling på kjennelsestype

4.5. Gunstprosent, andel saker der den ankende part gis medhold

Med "gunstprosent" menes andelen saker der ankemotpartens avgjørelse enten omgjøres eller oppheves og hjemvises til ny behandling. Gunstprosenten gir med andre ord uttrykk for andelen saker der Trygderettens behandling fører til en endring av ankemotpartens vedtak.

I perioden har gunstprosenten ligget på ca.18-19 prosent, men unntak av de to siste årene og 1997.

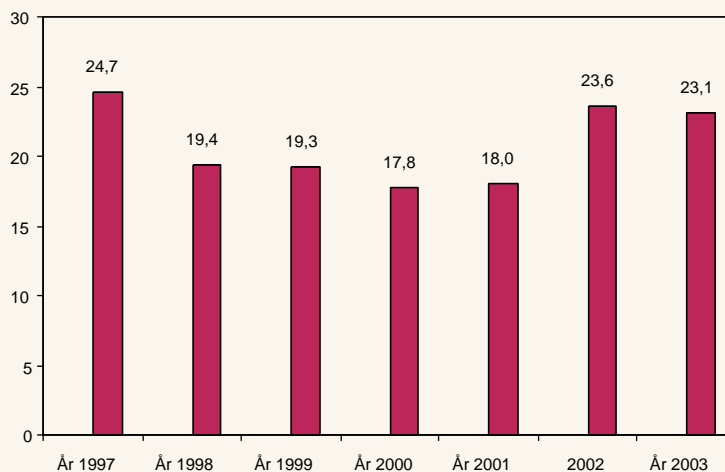
Figuren viser at gunstprosenten i 2003 er 23,1 alle saksområder sett under ett. Dette er litt lavere enn i 2002.

Variasjonen i gunstprosenten er stor mellom de ulike saksområdene. Eksempelvis har uførepensjon, som utgjør ca. halvparten av antall innkomne saker, en gunstprosent på 23,8. Dette er en nedgang på drøyt 2 prosentpoeng sammenlignet med 2002. I yrkesskadesaker var gunstprosenten 23,5, ytelser under medisinsk rehabilitering 22, mens anker vedr. stønad til helsetjenester bare ble endret i 10 prosent av sakene.

4.5.1. Særskilt om uførepensjon – fylkesvis fordeling

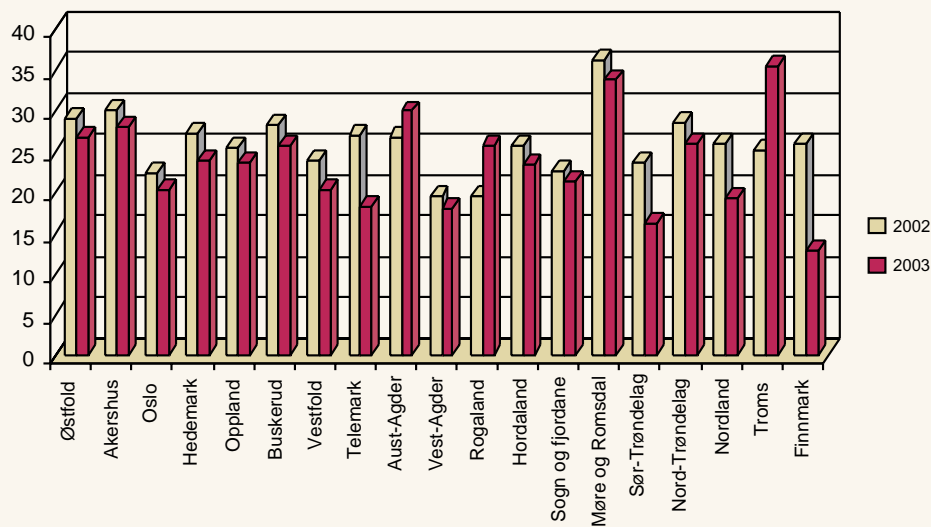
Trygderetten får ofte spørsmål om gunstprosent i forhold til de enkelte fylker, spesielt på uførepensjonsområdet. Variasjonene er store, men det må tas i betraktning at saksmengden fra de enkelte fylkestrygdekontor varierer betydelig. Tallene for 2002 og 2003 er som følger:

Gunstprosent

Gunstprosenten var i 2003 23,1

Gunstprosent uførepensjon 2002 / 2003

De fleste fylkene har en lavere gunstprosent i 2003 sammenlignet med 2002. Unntakene fra dette bildet er Troms, Rogaland og Aust-Agder. De fleste fylkene har i 2003 en gunstprosent som ligger mellom 20 og 25. Noen fylker ligger betydelig over dette nivået, mens noen ligger under. Trygderetten har ikke foretatt noen nærmere analyse av de fylkesvise forskjellene. Det er imidlertid nærliggende å anta at noe av forklaringen kan skyldes variasjoner i praksis i trygdeetaten i de enkelte fylker når det gjelder behandling av uførepensjonssaker og ulik tilbøyelighet i befolkningen til å anke over trygdeetatens vedtak.

5. Vurdering av måloppnåelse i 2003

5.1 KVALITETSMÅL

Sentrale kvalitetsmål i 2003 har vært:

- øke andelen grunngitte kjennelser
- gi tilleggsmerknad i alle kjennelser uten grunngeving
- iverksette tiltak for praksiskoordinering
- avsi retningsgivende og prinsipielle kjennelser
- effektivisere saksbehandlingen for å øke kvaliteten
- at saker som bringes inn for lagmannsrett i størst mulig grad blir opprettholdt etter lagmannsrettens behandling

Trygderetten har fått kritikk, særlig fra juristhold, for at det unnlates grunngeving i for mange saker. Noen har også vært skeptiske til at det er lovhjemmel for å unnlate grunngeving i klare avslagssaker. Disse tilbakemeldingene har Trygderetten tatt på alvor. Det vises i denne forbindelse til at Trygderettsloven fra 1. januar 2004 er endret på dette punktet, slik at det nå skal gis en eller annen form for begrunnelse i alle saker. Dette er mer utførlig omtalt under Trygderettens leders beretning innledningsvis og i pkt. 7 i denne årsmeldingen.

Andelen grunngitte kjennelser økte betydelig i løpet av 2002, og økningen fortsatte i 2003. I 2001 utgjorde andelen grunngitte kjennelser 27,5 prosent. Denne andelen økte til nesten 37 prosent i 2002, og videre til 40,7 prosent i 2003. I alle saker hvor en etter loven kunne unnlate grunngeving,

ble det i 2003 gitt en tilleggsmerknad der det kort går fram hva retten særlig har lagt vekt på i sin avgjørelse. Dermed gis det en form for begrunnelse, om enn ikke fullstendig, i alle saker.

Det har vært iverksatt flere tiltak i forhold til praksiskoordinering og kvalitetsforbedring.

Av sentrale tiltak nevnes:

- Rutinene for praksiskoordinering er klargjort. Det er til intern støtte utviklet et opplegg for utvelgelse av "veiledende kjennelser" som oppsummerer Trygderettens praksis på forskjellige områder
- Det er utarbeidet en "Rettskildeshjelp" som gir oversikt over avgjørelser på trygdeområdet fra de alminnelige domstoler og et utvalg av trygderettskjennelser. Hensikten er å gjøre viktige avgjørelser lettere tilgjengelig. "Rettskildeshjelpen" supplerer Trygderettens øvrige rettskildetilbud og er i første omgang utviklet med sikte på intern bruk
- Det er til internt bruk utarbeidet en samlet "Veileder for saksbehandlingen" i Trygderetten
- Det har vært samarbeid med Rikstrygdeverket om elektronisk utveksling av rettskilder, som har ført til at Trygderetten nå har kontinuerlig oppdatert elektronisk tilgang til alle lover, forskrifter, rundskriv m.v. som ligger på trygdeetatens eget intranett
- Det er gjennomført en omfattende IT-opplæring for alle ansatte, både når det gjelder saksbehandlingssystemet og når det gjelder øvrig programvare som alle bruker
- Det er foretatt en utredning om muntlig behandling, som vil bli fulgt opp med begrenset utprøving i 2004

Trygdesaker i de alminnelige domstoler

Begge parter har adgang til å få prøvet Trygderettens avgjørelse i lagmannsretten hvis de ikke er fornøyd med resultatet i saken. Med få unntak er det bare den private part som bringer saken inn for lagmannsretten. De siste årene før 2001 var det 10-30 saker pr. år som ble anket inn for lagmannsrett. Dette tallet steg betydelig i 2001 da ca. 90 saker ble bragt videre til Lagmannsretten.

I 2002 og 2003 har antallet holdt seg omtrent på samme nivå. Denne utviklingen bør også ses i sammenheng med at søksmål mot staten har økt betydelig de siste årene. Siden 1998 har det vært en økning på nærmere 50 prosent, og det er særlig på trygde- og utlendingsområdet at det har vært en stor økning.

I løpet av 2003 behandlet lagmannsrettene 78 saker som tidligere var avgjort i Trygderetten. Den største andelen saker gjaldt uførepensjon, etterfulgt av saker vedrørende yrkesskade. Det ble i 2003 avsagt 31 dommer, hvorav staten ble frifunnet i 18 saker. I 13 saker ble Trygderettens kjennelse kjent ugyldig. I 47 tilfeller ble sakene avgjort ved kjennelse uten hovedforhandling. Dette skyldes at saken ble hevet etter forlik, at saken ble trukket av saksøkeren eller at saken ble avvist pga. formelle feil ved stevningen.

Det har til nå vært svært få trygdesaker som har vært behandlet i Høyesterett. Av de sakene som ble avgjort i lagmannsrettene i 2003, ble fem anket videre til Høyesterett. To av disse slapp inn til behandling i vår høyeste domstol. Høyesterett avsa dom i en sak 7. januar 2004, mens dom i den andre saken ventes å foreligge i mars 2004. Det kan vanskelig leses ut fra avgjørel-

sene fra domstolene at Trygderettens kjennelser ikke holder tilfredsstillende kvalitet. Lagmannsrettene er i svært få saker uenig i Trygderettens lovforståelse, men har i enkelte saker vurdert den konkrete rettsanvendelsen annerledes enn Trygderetten. Dette kan ha sammenheng med at det for lagmannsretten er framlagt nye opplysninger, samt at lagmannsretten til dels har utvist et noe mer liberalt skjønn.

Alt i alt blir Trygderettens kjennelse den endelige avgjørelse i mer enn 99 prosent av de saker Trygderetten avgjør. Trygderetten følger utviklingen i saker til lagmannsrettene og deres avgjørelser nøye og vurderer løpende eventuelle konsekvenser for praksis og saksbehandling.

5.2 PRODUKSJONSMÅL

Trygderettens målsetting i 2003 var at saksbehandlingstiden skal være kortest mulig, i gjennomsnitt 4 måneder, at 80 prosent av sakene skal være behandlet innen 6 måneder og at ingen saker skal ha over 12 måneder saksbehandlingstid.

Trygderettens gjennomsnittlige saksbehandlingstid er betydelig redusert i løpet av de seneste årene fra ca. 1,5 år i 1995 til 5 måneder for saker som ble avgjort i 2003. Dette er én måned mer enn målsettingen. Trygderetten hadde i 2003 en målsetting om at 80 prosent av sakene skulle være behandlet innen 6 måneder. Endelige tall viser at om lag 65 prosent av sakene ble behandlet i løpet av dette tidsrommet. Målet om at alle saker skal være avgjort innen 12 måneder ble i praksis oppfylt. Ved ut-

gangen av 2003 var det 10 saker i saksbeholdningen som var eldre enn 12 måneder. I de fleste av disse sakene har den ankende part bedt om at saken ikke skal behandles i påvente av nye saksopplysninger.

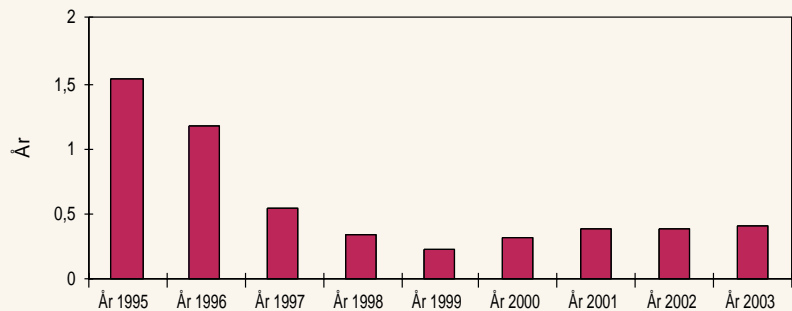
At ikke alle målsettinger vedrørende saksbehandlingstid ble oppnådd, skyldes den økte saksinngangen og økningen i antall grunngitte kjennelser som har vært sterkt prioritert i 2003.

Trygderetten mener fortsatt at saksbehandlingstiden er forsvarlig, selv om det kunne vært ønskelig med ytterligere forbedring. Målsettingen for 2004 er imidlertid minst å holde saksbehandlingstiden på nåværende nivå.

Ytterligere forbedring er ikke prioritert da det anses som enda viktigere å intensivere arbeidet med kvalitetsutvikling og retningsgivende kjennelser. Dette arbeidet har "investeringspreg" og bør i neste omgang også få positiv effekt for saksbehandlingstiden.

Saksbehandlingstiden varierer noe fra område til område. For uførepensjonsaker, som utgjør ca. 50 prosent av sakene, var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 4,65 måneder. Ingen sakstype hadde i 2003 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid som oversteg seks måneder.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for avgjorte saker

5.3 HELSE- MILJØ OG SIKKERHET OG ØVRIG PERSONALPOLITIKK

Trygderettens målsetting er å ha et faglig kompetent og motivert personale som gis mulighet til utvikling og oppbygging av egen kompetanse. Det skal legges vekt på helse, miljø og sikkerhetsarbeid.

Av sentrale aktiviteter i 2003 kan følgende nevnes:

- Trygderetten ble IA-bedrift allerede 1. mars 2002. Avtalen er fulgt opp i løpet av året, og det er gjennomført kurs i oppfølgingssamtaler med sykmeldte tidlig i 2004.
- Arbeidsplasskartleggingen som ble gjennomført i 2002 er fulgt opp i 2003. Blant annet er det innkjøpt ergonomisk riktige kontormøbler til de som har fått anbefalt dette. Høsten 2003 ble det startet organiserte trimpartier i arbeidstiden en gang pr. uke.
- Tiltak på brannvernssiden er fulgt opp bl.a. med brannøvelse.
- Førstehjelpskurs for alle ansatte med vekt på hjertestans ble avholdt i første halvår 2003.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker avgjort i 2003 var 5 måneder.

- Alle ansatte er oppfordret til faglig påfyll i form av kurs og seminarvirksomhet. De fleste avdelinger arrangerte internseminar i løpet av året. Arbeid med en egen kompetanseplan ble påbegynt i 2003 og slutføres i 2004.
- Det er avholdt møter med de tillitsvalgte og med arbeidsmiljøutvalget etter fastsatt møteplan.

5.5 INFORMASJON

Trygderettens målsetting er at det skal gis god, konsistent og tilstrekkelig informasjon om Trygderettens virksomhet og avgjørelser

Trygderetten utgir 6-8 ganger i året "Innblikk" - en egen elektronisk avis på hjemmesiden (www.trygderetten.no). "Innblikk" inneholder sammendrag av kjennelser av allmenn interesse. Advokater, ankemotparter, media og andre interesserte kan tegne gratis abonnement på "Innblikk", og få elektronisk varsel når ny utgave foreligger. Interessen for dette tilbudet har vært stor, og etter hver utgave blir enkelte kjennelser gjengitt i media.

Det har for øvrig i løpet av 2003 vært avholdt kontaktmøter med ankemotpartene, det vil si Rikstrygdeverket, Aetat/Arbeidsdirektoratet, Statens Pensjonskasse og KLP.

Målsettingen for intern informasjon er i 2003 søkt oppnådd ved at det er etablert et forbedret intranett for effektiv spredning av både faglig, administrativ og sosial informasjon. Jf. også redegjørelsen under pkt. 5.1 ovenfor, om "Veileder for saksbehandlingen" og samling av kjennelser og dommer i "Rettskildehjelpen".

Elektronisk varsel når ny utgave av avisen "Innblikk" foreligger

6. Likestilling

Trygderetten arbeider aktivt for at kvinner og menn i organisasjonen skal behandles individuelt uavhengig av kjønn. Det legges ved nyansettelser vekt på å understreke i stillingsutlysninger at begge kjønn oppfordres til å søke, evt. at det kjønn som er i mindretall for vedkommende stillingskategori oppfordres spesielt til å søke.

I dag har Trygderetten i alt 65 prosent kvinner og 35 prosent menn. I ledergruppen er det 4 menn og 2 kvinner. Innen de ulike stillingskategoriene er det 60 prosent menn blant rettsmedlemmene og 40 prosent kvinner. Blant rettsfullmektigene er andelen menn og kvinner hhv. 27 prosent og 73 prosent.

I forhold til denne stillingskategorien har en ved nyansettelse i 2003 aktivt søkt å rekruttere flere menn.

Blant det øvrige personalet (økonomi, personal, arkiv, IT, kontortjenester m.v.), er det 80 prosent kvinner og 20 prosent menn. Det ligger en klar utfordring i å få flere menn i denne stillingskategorien, men det er en klar overvekt av kvinner som søker slike stillinger.

Lønnsnivået innenfor de ulike stillingskategoriene er det samme for kvinner og menn, og alle har samme arbeidstid. Det er en høyere andel kvinner enn menn som er deltidsansatt, men andelen totalt sett er liten.

7. Endringer i trygderettsloven fra 1. januar 2004

Det er fra 1. januar 2004 gjort følgende endringer i trygderettsloven:

- Opphevelse av adgang til å avsi kjennelse uten grunngeving - trygderettsloven § 7 og 21. Erstattet med en adgang til å avsi kjennelser med forenklet grunngeving.
- Krav til ankemotpartens oversendelsesbrev - trygderettsloven § 13 første ledd.
- Opphevelse av adgangen til å sende en sak til Trygderetten uten å forelegge oversendelsesbrevet for den ankende part - trygderettslovens § 13 andre og fjerde ledd.

De nevnte lovendringer er nærmere omtalt i Ot.prp.nr. 10 (2003-2004). Lovendringene er skjedd etter initiativ fra Trygderetten.

7.1 Kjennelse uten grunngeving oppheves og erstattes av kjennelse med forenklet grunngeving

Fra 1. januar 2004 er trygderettsloven § 21 tredje ledd endret fra en adgang til å avsi kjennelse *uten grunngeving* til en adgang til å avsi kjennelse med *forenklet grunngeving*. Dette innebærer en lovfesting av Trygderettens praksis de siste 1,5 år med å gi en kort begrunnelse (tilleggsmerknad) i kjennelsene avsagt i medhold av trygderettsloven § 21 tredje ledd.

Videre er det vedtatt en endring fra samme dato i trygderettsloven § 7, som innebærer at det ikke er et krav om at retten settes med tre medlemmer for at det skal kunne avsies en kjennelse i medhold av trygderettsloven § 21 tredje ledd. Retten kan altså settes med to

medlemmer, men i mange saker vil det være nødvendig med tre, da sakens art medfører at både et medisinsk og attføringskyndig rettsmedlem bør delta.

I Ot.prp. nr. 10 (2003-2004) framgår følgende på side 31:

"Departementet foreslår at trygderettsloven § 21 tredje ledd endres, slik at adgangen til å avsi kjennelse uten grunngeving i klare avslagssaker tas bort og erstattes med en adgang til å avsi kjennelse med forenklet grunngeving. Ordningen med forenklet grunngeving innebærer en lovfesting av praksis i Trygderetten. Samtidig foreslås at lovens hovedregler om rettens sammensetning gis anvendelse, slik at retten i slike saker vil kunne settes med to medlemmer. En kjennelse uten grunngeving må treffes med tre medlemmer."

Trygderettslovens §21 tredje ledd har fra 01.01.04 følgende ordlyd:

Dersom retten finner det klart at anken ikke kan føre fram, og avgjørelsen antas ikke å få betydning utenfor den foreliggende sak, er det tilstrekkelig at kjennelsen inneholder en kort beskrivelse av hva saken gjelder og en redegjørelse for de momenter som retten har lagt avgjørende vekt på.

Betegnelsen "forenklet grunngeving" brukes ikke i § 21 tredje ledd, men brukes i forarbeidene. Vedrørende utformingen av en slik kjennelse vises til følgende bemerkninger i Ot. prp. nr. 10 (2003-2004) side 32:

"Når det gjelder utformingen av en slik forenklet grunngeving kan det være nærliggende å se på tvistemålsloven § 322a (7), som regulerer innholdet av dommer avsagt under forenklet rettegang i tingretten. Det heter her

at dommen skal inneholde "en angivelse av tvistegenstanden og en kort begrunnelse for resultatet." I Ot.prp. nr. 47 (1985-86) heter det om dette (s. 33) at "en dom bør imidlertid på dette punkt være meget kort og ikke trekke inn en redegjørelse for saksforholdet og partenes anførsler i større utstrekning enn det som er nødvendig for å angi "tvistegenstanden". For eksempel vil det i strid om eiendomsretten til en fast eiendom på dette punkt være tilstrekkelig å nevne at saken dreide seg om eiendomsretten til den eller den eiendom."

Det foreslås på denne bakgrunn at en kjennelse med forenklet grunngeving skal inneholde en kort beskrivelse av hva saken gjelder og en redegjørelse for de momenter som retten har lagt avgjørende vekt på. Lagmannsretten har i flere saker gitt uttrykk for at manglende begrunnelse fra Trygderetten skaper problemer i forhold til dens prøving, blant annet i forhold til hvilke faktiske forhold Trygderetten har lagt til grunn for sin avgjørelse. Dette har i enkelte saker medført at Trygderettens kjennelse er kjent ugyldig på grunn av saksbehandlingsfeil. En grunngeving som foreslått vil gi lagmannsretten et bedre grunnlag for å prøve lovligheten av Trygderettens kjennelser."

Etter dette foreligger det en plikt til grunngeving i alle kjennelser fra Trygderetten, men denne kan gjøres forenklet der lovens vilkår for dette er tilstede. Dermed beholdes det vesentligste av effektiviseringsgevinsten ved den tidligere ordning med unnlatt grunngeving, samtidig som det gis en form for grunngeving i alle saker. Omfanget av plikt til grunngeving beror på sakens kompleksitet.

7.2 Krav til ankemotpartens oversendelsesbrev

Før 1. januar 2004 stilte ikke trygderettsloven noen krav til oversendelsesbrevets innhold og utforming, men i Rikstrygdeverkets rundskriv av 15. november 2003 og i Aetat/Arbeidsdirektoratets "Rundskriv om saksbehandling" er det trukket opp retningslinjer for dette. Disse retningslinjene gir anvisning på en kvalitativ god saksforberedelse.

Trygderettens erfaring var likevel at flere ankemotparter benyttet seg av "forenklede" oversendelsesbrev hvor det i all hovedsak ble vist til underinstansens (trygdekontorets) oversendelsesbrev både når det gjaldt faktum, anførsler og begrunnelse.

Lovendringen innebærer i det vesentlige en lovfesting av de retningslinjer som allerede følger av Rikstrygdeverkets og Aetats rundskriv.

Bestemmelsen i trygderettsloven § 13 første ledd fjerde punktum lyder fra 1. januar 2004 slik:

"Oversendelsesbrevet skal inneholde en beskrivelse av de opplysninger ankemotparten bygger på, partenes anførsler, merknader til den ankende parts anførsler og ankemotpartens begrunnelse og påstand."

De lovfestede kravene gjelder for alle saker som oversendes til Trygderetten etter 1. januar 2004.

7.3 Opphør av adgangen til å unnlate foreleggelse av oversendelsesbrevet til Trygderetten for den ankende part

Ankemotparten (trygdeetaten, Aetat, Statens pensjonskasse, KLP m.fl.) har etter trygderettsloven ansvaret for saksforberedelsen og utformingen av et oversendelsesbrev til Trygderetten. Før saken sendes Trygderetten skal oversendelsesbrevet sendes den ankende part med en frist for merknader på minst 14 dager (trygderettsloven § 13 andre ledd). Ved en lovendring i 1999 ble det åpnet for adgang til å unnlate foreleggelse for den ankende part dersom alle vesentlige fakta og vurderinger i oversendelsesbrevet må antas å være kjent for den ankende part. Den ankende part

fikk da kopi av oversendelsesbrevet når saken gikk til Trygderetten, og kunne gi merknader direkte til retten.

Dette var ment å være en unntaksregel, men Trygderettens erfaring var at flere ankemotparter brukte denne ordningen i stort sett alle saker. Ordningen medførte heller ingen tidsbesparelse samlet sett, idet retten uansett måtte vente på den ankende parts kommentarer til oversendelsesbrevet. Dette er omtalt nærmere i Ot.prp. nr. 10 (2003-2004) sidene 27-28.

Fra 1. januar 2004 er denne ordningen bortfalt. Oversendelsesbrevet skal nå alltid forelegges den ankende part med frist til å komme med merknader, før ankemotparten sender saken til Trygderetten.

8. Blikk på saksbunken

Trygderetten avsa i 2003 5690 kjennelser. Av disse har vi nedenfor plukket ut 19 saker hvor sammendrag gjengis. Det er dermed et svært begrenset utvalg som er tatt med. Kjennelser der retten har vært satt med fem medlemmer er tatt med. De andre sakene antas å ha en viss allmenn interesse ved siden av at de viser eksempler på sakstyper Trygderetten behandler.

UFØREPENSIJON

Ankesak nr. 03/01274. ftrl. § 12-5. Uførepensjon- hensiktsmessig behandling og attføring. Ikke grunnlag for å slå fast at det generelt gjaldt strengere attføringsvilkår for personer under 45 år med muskel-og skjelettlidelser. Ikke medhold.

En 42 år gammel kvinne med muskelsmerter og tendens til senebetennelser arbeidet 50 prosent i blomsterforretning. Krav om 50 prosent uførepensjon var grunnlagt i at hun ikke maktet å utvide arbeidstiden. Kravet var avslått med henvisning til at attføring ikke var gjennomgått, og det var da påberopt at attføringskravet var skjerpet for trygdede under 45 år med diagnose muskel-og skjelettlidelser. Retten gikk ut fra at loven ikke hjemlet skjerping av attføringskravet for andre enn de under 35 år med rusmiddelproblemer eller psykososiale problemer. I andre tilfelle gjaldt vilkåret om gjennomgått hensiktsmessig attføring i § 12-5 andre ledd. Etter denne bestemmelsen måtte det foretas en individuell vurdering, der alder vil være et vesentlig moment i tillegg til opplysninger om sykdommens art, grad og varighet. Ut fra vedkommendes alder, og fordi attføring ikke var prøvd, kom retten til at attføring i form av utredning og arbeidsutprøving måtte forsøkes. Stadfestelse.

Ankesak nr. 02/04961. ftrl § 12-6.

Uførepensjon - sykdom, skade eller lyte. Saksforhold der kravet til "hovedårsak", jfr. tredje ledd, ikke ble ansett oppfylt; diabetes, angst, søvnvansker og tilpasningsforstyrrelser som innflytter. Ikke medhold.

En 47 år gammel mann med utenlandsk bakgrunn, med kone og fire barn bosatt i hjemlandet hadde arbeidet fra ankomst til Norge i 1977 til 1992. Han hadde deretter ikke hatt lønnet arbeid, men lengre perioder med attførings- og rehabiliteringspenger. Saken var godt belyst medisinsk fra 1991, da han første gang framsatte krav i trygden. Retten la til grunn at han hadde en velregulert diabetes og at psykiske problemer samt somatiske plager var av moderat karakter. Retten oppfattet hans medisinske plager som små, og gikk i saken ellers ut fra at angst og søvnvansker var utslag av mistrivsel i det norske samfunn. Retten mente at det vesentlig var sosiale og private problemer som var årsak til at han ikke er i arbeid. Ifølge § 12-6 annet ledd gir ikke sosiale problemer, herunder sosiale tilpasningsproblemer, rett til uførepensjon. Vilråene i § 12-6 var ikke oppfylt. Saken er bragt inn for lagmannsretten.

Ankesak nr. 02/05247. ftrl. § 12-6.

Uførepensjon - sykdom, skade eller lyte og krav til årsaksammenheng.

Uførepensjon til hjemmearbeidende - dokumentasjon for bortfalt arbeidsevne. Medhold.

En 42 år gammel kvinne, opprinnelig fra Irak, slet med en tilpasningsforstyrrelse og alvorlig depresjon. Hun var vurdert som hjemmearbeidende. Avslaget på kravet om uførepensjon var grunnlagt i at det ikke var dokumentert at hun hadde tapt hele sin fungerings- evne i hjemmet. Rettens flertall kom til

et annet resultat, og la da vesentlig vekt på erklæring fra psykiater. Rettens mindretall ville i sterkere grad enn flertallet vektlegge det problematiske med å stille en pålitelig psykiatrisk diagnose i grenseområdet psykiatri, sosial mis-trivsel og kulturelt betingede reaksjonsformer, og mente at norskopp-læring ville ha virket positivt på funksjonen i hjemmet. Ut fra stemme-givningen ble hun kjent berettiget til 100 prosent uførepensjon.

Ankesak nr. 03/03212. ftrl § 12-5. Uførepensjon - hensiktsmessig behandling og attføring. Saksforhold der et flertall ikke fant attføringsvilkåret for rett til uførepensjon oppfylt. Uttalt at det er behov for fortsatt oppfølging fra Aetat etter at handlingsplan er gjennomført. Ikke medhold.

En 59 år gammel kvinne fikk avslag på krav om uførepensjon, som ble stad-festet av Trygderetten i hhv. 2000 og 2002. Nytt krav ble framsatt knappe 2 måneder etter siste kjennelse. Retten var ikke enig i at saken måtte avvises som fylkestygdkontoret hevdet fordi fristen for å bringe saken inn for lag-mannsretten ikke var utløpt. Lagt til grunn at yrkesvalghemmede vil ha be-hov for oppfølging fra Aetat etter av-sluttet handlingsplan. Rettens flertall stadfestet avslag på uførepensjon under henvisning til at kvinnen på vedtaks-tidspunktet, da hun var 58 år, ikke hadde gjennomført attføring som forut-satt i tidligere kjennelse. Dette skyldtes i noen grad manglende bistand fra Aetat, men også at kvinnen viste lite motivasjon. Rettens mindretall kom under tvil til at det ikke lenger var hensiktsmessig å kreve nye attførings-forsøk.

UNG UFØR

Ankesak nr 02/04163. ftrl § 3-21. Pensjonsberegning - antatte framtidige pensjonspoeng for unge uføre. Status som ung ufør ved misbruk og symptomer på "ADHD". Ikke medhold.

En kvinne ble tilstått full uførepensjon i 2000 med uføretidspunkt før 26 år. Problematisk oppvekst etter foreldrenes skilsmisse og store familiekonflikter. Opplysninger om at vedkommende utviklet skyhet, isolerte seg og var rus-misbruker (alkohol og hasj, m.v.). Sporadiske arbeidsforhold.

Attføringsforsøk i 1995/96 avsluttet pga. rusmisbruk. Drosjesjåfør 1996-98, da hun ble sykmeldt. Tok v.g. almen-fag, men klarte ikke å fullføre tilrette-lagt opplegg videre. Mangelfullt fram-møte. Utredning 1997 og 1999 viste mulighet for ADHD, diagnosen ble ikke verifisert.

I saken fant retten det tvilsomt at symptomer på ADHD hadde opptrådt i tidlig barndom. Vanskene syntes å ha oppstått etter familiekonflikter i 12-13 års alder. Ellers lagt til grunn at rus-problemer dominerte over ADHD symtomer. Ikke klar dokumentasjon for ADHD, og eventuelle slike symptomer heller ikke så alvorlige og uavhengige av rusproblemene at vilkårene i § 3-21 ble ansett oppfylt.

Ankesak nr. 03/01445. ftrl § 3-21. Pensjonsberegning – antatte framtidige pensjonspoeng for unge uføre. Hjerne-skade gitt så omfattende funksjonsvikt at kravet til alvorlig og klart dokumen-tert skade var oppfylt. Medhold

Vedkommende var påført en hjerne-skade 5 år gammel. Grunnet følgetil-stand etter skaden var hun ansett for varig 50 prosent ufør fra før hun fylte 19 år og tilstått 50 prosent uførepen-

sjon. Krav om beregning av pensjonen etter reglene for unge uføre ble avslått fordi vedkommendes funksjonssvikt ikke ble sett på som betydelig. Retten var ikke enig i dette, men kom til at vedkommendes hjerneskada, som hadde medført varig reduksjon av inntektsevnen med 50 prosent, var å anse som en "alvorlig" skade i lovens forstand. Det ble lagt til grunn at skaden hadde gitt nedsatt evne til strukturering, planlegging og oppmerksomhet samt sviktende balanse og stabilitet. Skaden var ellers varig og klart dokumentert.

YRKESKADE

Ankesak nr. 02/02876. Ftrl. § 13-6. Selgers gokartkjøring fylte etter forholdene kravet om at skade må ha oppstått "i arbeid". Medhold.

Medlemmet arbeidet som selger (key account manager) ved en større bedrift. Arbeidsoppgavene omfattet markedsføringsoppgaver og "relasjonsbygging" overfor viktige kunder. Han hadde ansvar for å arrangere og delta i forskjellige aktiviteter sammen med kundene. Aktiviteter omfattet også sosiale sammenkomster og opplevelser. I forbindelse med go-cartkjøring sammen med kunder, ble han skadet.

Fylkestrygdekontoret mente at han ikke var "i arbeid" da han ble skadet. Retten la til grunn at vedkommende gjennomførte aktiviteter i samarbeid med bedriftens markedsføringsavdeling. Den aktuelle aktivitet var ikke uvanlig i bedriftens markedsføringsaktiviteter overfor kunder. Retten fant at han var "i arbeid" da han ble skadet og at de øvrige vilkårene for godkjenning av skaden som yrkesskade var oppfylte.

Ankesak nr. 02/04603. ftrl § 13-17. Yrkesskade- menerstatning. Saksforhold der årsaksammenheng ble sett på som for fjern til at nærmere angitt fysisk svikt kunne gi rett til menerstatning. Ikke medhold.

I forbindelse med krav om menerstatning ble plager i en albue ikke godkjent som yrkesskade. Plager i venstre skulder var godkjent som yrkesskade. Vedkommende viste til at han grunnet denne skaden hadde belastet høyre arm ekstra, og at dette var årsak til plagene i høyre albue. Fylkestrygdekontoret aksepterte for så vidt at det var en slik faktisk sammenheng mellom yrkesskaden og albueplagene, men anså sammenhengen for indirekte til å oppfylle kravet til årsakssammenheng. Det ble også vist til at det var snakk om en belastningsskade som hadde utviklet seg over tid, og som hadde nærmere tilknytning til den ankende parts ordinære arbeid enn til arbeidsulykken som hadde forårsaket skulderskaden. Retten sa seg i hovedsak enig i fylkestrygdekontorets vurdering.

Ankesak nr. 02/05456. ftrl. §§ 13-4 og 13-17. Yrkesskade - yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade.

Menerstatning. Vurdering av langvarig arbeid som feier som årsak til utvikling av obstruktiv lungesykdom med emfysem. Medhold.

En mann på 76 år med arbeid som feier i 23 år utviklet KOLS med emfysem. Han fikk sykdommen godkjent som yrkessykdom med 1/3, resten ble antatt forårsaket av røking. Spesialist ved Arbeidsmedisinsk institutt mente at tobakksbruk og arbeidsmiljø bidro til utviklingen av sykdommen med lik fordeling. Retten vektla spesialisterklæringen og merket seg uttalelsen om at det støvet feiere arbeidet i var

spesielt luftveisirriterende. Retten fant alle vilkårene i § 13-4 oppfylt. Røking ble ikke ansett som mer sannsynlig eller nærliggende årsak. Retten mente årsaksforholdene var likeverdige og godkjente KOLS helt ut som yrkesrelatert i tråd med praksis og retningslinjer. Den medisinske invaliditet hadde utviklet seg gradvis, og ut fra medisinske og andre opplysninger ble den anslått til 70 prosent og menerstatning gitt i gruppe 6.

KLP – INFORMASJON OG FORELDELSE

Ankesak nr. 02/00521. Kommunal pensjonsordning. Vedtekter for felles kommunal pensjonsordning § 14-6. Foreldelse – Krav om utvidet tilbakevirkning ved tilståelse av uførepensjon i ordningen. Ikke medhold.

Femmedlemskjennelse. Dissens 4-1. En kvinne på 41 år ble utmeldt av KLP i april 1996 og ble tilstått uførepensjon fra folketrygden med virkning fra samme tidspunkt. Først i mars 2001 søkte hun KLP om uførepensjon. KLP tilsto da uførepensjon med tre års tilbakevirkning, jf vedtektenes § 14-6, dvs. fra mars 1998. Krav om pensjon før dette tidspunkt ble ansett foreldet, jf. ftrl. §10. KLP viste til at kvinnen både ved stillingsfratredelse i 1996 og ved informasjonsskriv i 1999 (begge "rutinemessige" utsendelser) hadde fått konkrete opplysninger om sin evt. rett til uførepensjon. Opplysningene (brevene) – som i saken ikke konkret var dokumentert annet enn ved eksempler – ga etter KLP's mening tilstrekkelig kunnskap til at kvinnen burde ha satt fram krav før. Kvinnen selv hevdet hun ikke hadde mottatt noen informasjon om muligheten for å kunne søke uføre-

pensjon hverken fra KLP eller arbeidsgiver.

Rettens flertall (4) viste til KLP's informasjonsplikt overfor et medlem, jf. forsikringsavtaleloven kap 19.

Informasjonen skal danne grunnlag for et medlems kravframsettelse. Det var sannsynliggjort at kvinnen i to omganger hadde mottatt individuell og relevant info om sin rett til uførepensjon fra KLP, til tross for manglende konkret dokumentasjon. Retten kritiserte likevel KLP for manglende arkivering av slike skriv, og oppfordret KLP til å bedre sine rutiner. Krav utover tre år ansett foreldet. Mindretall mente det ikke var godtgjort at nødvendig informasjon var gitt, og mente at KLP da måtte ta følgene.

Ankesak nr. 02/00806. Kommunal pensjonsordning. Vedtekter for felles kommunal pensjonsordning § 14-6. Foreldelse – krav om utvidet tilbakevirkning ved tilståelse av "attføringspensjon" i ordningen. Medhold.

Femmedlemskjennelse. En mann på 45 år ble utmeldt fra KLP i desember 1995 og oppebar attføringsytelser fra folketrygden fra da av og til desember 1998. Han var på ny innmeldt i KLP fra april til september 1999. Først i mars 2001 framsatte han krav om attføringspensjon overfor KLP. KLP tilsto da denne ytelsen med tre års tilbakevirkning jf. vedtektenes § 14-6, dvs. fra 1.3.1998. Krav for før dette tidspunkt (desember 1995 – mars 1998) ble ansett foreldet, jf. foreldelsesregler §10. KLP viste til at mannen ved stillingsfratredelser i 1995/1999 (begge "rutinemessige" utsendelser – kun dokumentert ved eksempler) hadde fått tilstrekkelige opplysninger om KLP's rettigheter til at han burde søkt om attføringspensjon før.

Mannen selv hevdet han ikke hadde mottatt noen informasjon om muligheten for å kunne søke attføringspensjon hverken fra KLP eller arbeidsgiver. En enstemmig rett viste innledningsvis til ankesak nr. 00/00521 og merknadene der vedr. rutinemessige skriv. Lagt til grunn som sannsynlig at mannen hadde mottatt nevnte skriv. Skrivets ordlyd nevnte imidlertid kun uførepensjon, ikke attføringspensjon. Han fikk derfor ikke nødvendig kunnskap også om attføringspensjon. Vilkårene om forlenget foreldelse i foreldelsesloven § 10 ansett oppfylt, slik at han ble tilstått attføringspensjon fra KLP tilsvarende folketrygdens stønadperiode, dvs. desember 1995 til desember 1998.

ETTERLATTE OG INFORMASJON

Ankesak nr. 03/02742. ftrl. § 22-13. Forvaltningsmessige bestemmelser - frister for framsetting av krav. Etterlatteytelser; informasjonsskriv til gjenlevende - i strid med fast rutine - ikke sendt. Medhold.

Medlemmet ble enke etter 23 års ekteskap. Det lokale trygdekontor hadde som fast rutine å sende ut informasjon om mulige rettigheter i folketrygden til gjenlevende ektefelle og barn. Rutinen var ikke fulgt i dette tilfellet. Hun fremmet først krav om etterlattepensjon etter at hun hadde vært enke i fem år, og fikk pensjon med 3 måneders tilbakevirkning. I saken ble vilkårene for å gi etterlattepensjon med 3 års tilbakevirkning ansett oppfylte, jf. sjettedde ledd i ftrl § 22-13. Manglende informasjon fra trygdekontorets side måtte likestilles med "misvisende opplysninger". Hensynet til likebehandling tilsa at slik informasjon ble gitt til alle

etterlatte. Det forelå ingen unnskyldelig grunn til at rutinen var brutt i dette tilfellet. Vist til lignende sak nr. 99/03255. Vedtaket ble etter dette opphevet og saken hjemvist til ny behandling.

PLEIEPENGER

Ankesak nr. 03/01300. ftrl § 9-11. Stønad ved barns/pårørendes sykdom - pleiepenger alvorlig sykt barn. Kravet til "svært alvorlig sykdom" var oppfylt i et tilfelle der observasjon var nødvendig for å oppdage mulig forverring av alvorlig tilstand. Medhold.

Gutt på 7 år med hydrocephalus (vannhode), var en rekke ganger innlagt ved nevrokirurgisk avdeling på grunn av problemer med innlagt shunt. Morens krav om pleiepenger var avslått idet lovens alvorlighetskriterium ikke ble ansett oppfylt. Retten viste til tidligere praksis i Trygderetten omkring forståelsen av begrepet "livstruende eller annen svært alvorlig sykdom". Begrepet bør ikke forstås slik at tilstanden under enhver omstendighet må være livstruende. I saken hadde nevrokirurg uttalt at det var et særlig behov for observasjon av barnet i hjemmet etter utskrivning fra sykehus for videre håndtering av mulig shuntsvikt - blant annet i form av shunt-dysfunksjon og hydrocephale angrep. Det var risiko for alvorlig forverring i tilstanden i løpet av kort tid, og det framsto derfor som uforsvarlig å la barnet være alene. Retten fant medlemmet berettiget til pleiepenger etter folketrygdloven § 9-11 og omgjorde vedtaket.

OVERFØRING AV FEDREKVOTE

Ankesak nr. 03/00739. ftrl § 14-10. Fedrekvote - overføring til barnets mor: kravet til å være "eneaksjonær eller liknende". Størrelsen av eierandel hadde avgjørende betydning. Ikke medhold. Det var gitt avslag på krav om å overføre fedrekvoten til mor. Faren var daglig leder i et lite firma, og eide som en av to medeiere 50 prosent i dette. Virksomheten hadde to ansatte i tillegg til at eierne arbeidet. Lagt til grunn at vedkommende ikke kunne ses på som selvstendig næringsdrivende. Ifølge tidligere praksis kunne han ikke anses som "eneaksjonær", jf. kjennelse i sak nr. 01/02576. Han var heller ikke omfattet av begrepet "eller liknende", da eierandelen var for liten.

STØNAD TIL HJELPEMIDLER

Ankesak nr. 03/02092 ftrl § 10-7. Ytelser under medisinsk rehabilitering - stønadsformer. Automatisk peiler for autistisk barn. Medhold. En gutt på 6 år med barneautisme hadde sterk tendens til å stikke av når familien var ute. Aktuell peiler ville kunne gi foreldrene mulighet til raskt å finne ham igjen og kunne avverge farlige situasjoner. Retten mente i motsetning til Rikstrygdeverket at tilgang til hjelpemiddelet var "nødvendig"; ved bruk av peileren kunne gutten utfolde seg på en mer aldersadekvat måte for å bedre funksjonsevnen i dagliglivet uten å måtte bruke vest og sele.

REHABILITERINGSPENGER

Ankesak nr. 03/00551 ftrl. § 10-8. Ytelser under medisinsk rehabilitering - rehabiliteringspenger. Kravet til "behandling"; deltakelse i sorggruppe. Medhold. En 48 år gammel enke fikk stanset rehabiliteringspenger etter at hun begynte i en sorggruppe knyttet til sorgstøttesenter ved et sentralsykehus. Fylkestrygdekontoret mente dette ikke var behandling i relasjon til vilkårene for rett til rehabiliteringspenger. Retten opphevet og viste til at det ikke var noen opplysninger om hvordan deltakelse i sorggruppen virket inn på kvinnens psykiske helse. Det burde innhentes en psykiatrisk/psykologisk uttalelse, blant annet om mulighetene for arbeidsutprøving.

DAGENGER

Ankesak nr. 02/05391 ftrl. § 4-10. Dagpenger - forlenget ventetid. Krav til mobilitet hos arbeidstaker. Opphør av arbeidsforhold etter at arbeidsgiver flyttet virksomheten. Etter forholdene ikke grunnlag for å fastsette forlenget ventetid. Medhold. En kvinne var ansatt i en bedrift som flyttet fra Kristiansand til Oslo. Fordi hun hadde omsorg for 17 år gammel datter, og fordi mannen arbeidet helkontinuerlig skift, ønsket hun ikke å flytte med. Vedtak om forlenget ventetid var grunnlagt i at vedkommende ikke var "reell arbeidssøker", og da vist til at "alder eller tungtveiende sosiale hensyn", jf. ftrl. § 4-5, andre ledd ikke forelå. Slike hensyn knyttet til "..helse, omsorgsansvar for små barn eller pleietrengende i nær familie" forelå ikke i saken. Selv om dette måtte anses ut-

tømmende i situasjoner der arbeidstakeren flyttet med ektefelle eller samboer, fant retten det rimelig med et noe videre skjønnsstema i tilfeller der det er arbeidsplassen som flytter og der arbeidstaker i utgangspunktet uforskyldt står uten arbeid. Omsorg for 17 år gammel datter i en situasjon hvor ektefellen er beskjeftiget i døgnkontinuerlig skiftarbeid, var etter rettens oppfatning tilstrekkelig tungtveiende til at det burde gjøres unntak fra kravet til geografisk mobilitet i dette tilfellet.

YRKESRETTET ATTFØRING

Ankesak nr. 03/03429. ftrl § 11-6. Ytelser under yrkesrettet attføring - nødvendige og hensiktsmessige tiltak. Stønadsbehov for personer med "ADHD." Medhold.

En 28-årig mann hadde hyperkinetisk atferdsforstyrrelse, og var ansett å fylle de medisinske vilkår for rett til yrkesrettet attføring, jf. § 11-5 i folketrygdloven. Det ble lagt til grunn at personer med slik tilstand alltid sto i fare for å miste arbeid og at de dessuten ville ha særlige vansker med å finne nytt. Ansett å foreligge en hjerneorganisk betinget funksjonsforstyrrelse, som for vedkommende innebar nedsatt evne til å planlegge, igangsette, målrette, gjennomføre og kvalitetsvurdere egne handlinger. Vedkommende hadde mistet arbeid etter å ha blitt fratatt førerkort, og funksjonshemmingen tilsa etter rettens mening at et krav om bistand fra Aetat sto sterkt. I første omgang måtte det da utarbeides en handlingsplan. Tidligere fungering i arbeid på åpent arbeidsmarked over flere år ga ikke grunn til å avslå kravet. Svak formell kompetanse hos vedkommende styrket kravet om bistand, jf. § 11-6, andre ledd.

MEDLEMSKAP FOR EØS-STATSBORGERE

Ankesak nr. 01/05128. Medlemskap for EØS statsborgere - bosatt i annet EØS-land - i kraft av arbeid på norsk skip. Ikke medhold.

Anken gjaldt spørsmålet om medlemskap i norsk folketrygd og plikt til å svare trygdeavgift for greske sjøfolk ombord på NIS-registrerte skip. Sjøfolkene var bosatt i Hellas og ble lønnet av et gresk selskap. Etter Rfo 1408/71 artikkel 14b nr. 4 hører sjøfolkene i et slikt tilfelle inn under hjemlandets trygdelovgivning. Folketrygdkontoret for utenlandssaker (FFU) fant likevel at hovedregelen i Rfo artikkel 13 nr 2 c om at sjøfolk hører under flaggstatens lovgivning, måtte komme til anvendelse, idet det ikke var bekreftet av greske myndigheter at gresk lovgivning fikk anvendelse. Bekreftelsen skulle gis på blankett E 101, men også annen bekreftelse fra kompetent myndighet kunne godtas. Rettens flertall var enig med FFU. Det ble blant annet vist til at bruk av aktuell blankett var innarbeidet praksis mellom medlemslandene og at det ikke var mulig for norske myndigheter å kontrollere om det forholdt seg som angitt i artikkel 14b nr. 4. Mindretallet mente at sjøfolkene måtte anses for å høre under gresk lovgivning. Det var ikke formell hjemmel for å kreve noen særskilt form for attestasjon, og mindretallet mente det måtte vurderes konkret om det forholdt seg slik som artikkel 14b nr.4 beskriver. Ut fra den dokumentasjon som forelå, fant mindretallet dette var tilstrekkelig godtgjort.

9. Økonomi/regnskap

Kap. 2603 post 01 Trygderetten
Budsjettramme 2003 inkl. justeringer (tall i hele 1000) 45 251

REGNSKAP 2003:

Post 01 11	Organiserte stillingshjemler	27 047
Post 01 12	Ekstrahjelp	0
Post 01 16	Personell på overgangsstatus	4 138
Post 01 17	Styrer, råd, utvalg	710
Post 01 18	Statens Pensjonskasse	3 259
Post 01 18	Arbeidsgiveravgift	4 497
5702 02	Refusjon for utgifter til Helsepersonellnemnda m.v.	-5 212
5702 18	Refunderte sykepenger	- 734
5702 16	Refunderte fødselspenger	- 687

Sum post 01 1 30 075

Post 01 21	Maskiner, inventar, utstyr	1 179
Post 01 22	Forbruksmateriell	945
Post 01 23	Reiseutgifter m.m.	1 198
Post 01 24	Kontortjenester m.m.	1 355
Post 01 25	Konsulenttjenester	1 375
Post 01 26	Databehandlingstjenester	873
Post 01 27	Vedlikehold og drift av maskiner	447
Post 01 28	Vedlikehold av bygg/anlegg	227
Post 01 29	Bygn.drift, lokalleie	3 660

Sum post 01 2 11 259

Sum post 01 1 og 01 2 Trygderetten 44 277

Kap. 2603 post 21 Klagenemnda for bidrag til behandling i utlandet
Budsjettramme 2003 (tall i hele 1000) 2 095

REGNSKAP 2003:

Post 21 11	Klagenemnda - Lønn og godtgjørelser	1 044
Post 21 21	Klagenemnda - Varer og tjenester	681

Sum post 21 1 og 21 2 Klagenemnda 1 725

Kap. 701 21 Statens Helsepersonellnemnd
Budsjettramme 2003 (tall i hele 1000) 5 000

REGNSKAP 2003:

Kap. 701 21 Statens Helsepersonellnemnd 4 608

Kommentarer til regnskapet for 2003

Trygderetten

Trygderettens driftsregnskap (post 01) viser et mindreforbruk på ca. 1 mill. kr. Mindreforbruket henger sammen med noe vakanser i forbindelse med nyansettelse og noe høyere refusjoner for fødsels- og sykepengene enn antatt.

Klagenemnda for bidrag til behandling i utlandet

Mindreutgiften på ca. 370 000 kr. henger sammen med få saker og derved færre møter i Klagenemnda enn antatt. Det er heller ikke gjennomført planlagt seminar for nemndas medlemmer og sekretariatet i løpet av året.

Statens helsepersonellnemnd

Statens helsepersonellnemnd fikk i 2003 sin bevilgning over kap. 705, post 1. Trygderetten er tillagt det administrative ansvaret for nemnda på samme måte som for Klagenemnda. Forbruket i 2003 viser en mindreutgift på ca. 390 000 kr. Mindreutgiften henger sammen med noe vakanser i perioden, i tillegg til at to av de fast ansatte har jobbet i 80 prosent stilling. Det er heller ikke arrangert planlagt og budsjettert utenlandsseminar for nemndas medlemmer og sekretariatet.

10. Trygderetten – åpen for nye oppgaver

Trygderetten må alltid være åpen for å endre arbeidsoppgaver og organisering i tråd med de krav brukerne og samfunnet setter til virksomheten.

Det pågår for tiden utredning eller reformarbeid på to områder som får betydning for Trygderettens framtidige arbeidsoppgaver:

- Ny velferdsforvaltning. Samordning av de tjenester som i dag utføres av Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten i kommunene. Vi viser til St.meld. nr. 14 (2002-2003) og det pågående utredningsarbeid i "Rattsø-utvalget".
- Forslag om ny arbeidsskadeforsikring (NOU 2004:3).

Trygderetten har engasjert seg i disse reformoppgavene - spesielt i forhold til forslag om framtidige klage- og ankeordninger.

Ny velferdsforvaltning – Trygderettens innspill til Rattsø-utvalget.

Trygderetten har gitt innspill til "Rattsø-utvalget" om klage- og ankeordninger innenfor en ny og samordnet velferdsforvaltning.

Hvordan klage- og ankesystemet bør organiseres i detalj, vil i stor grad kunne avhenge av hvilken samordningsmodell som blir det endelige resultatet av utvalgets arbeid. Trygderettens innspill er imidlertid så vidt generelt og prinsipielt i form og innhold, at synspunktene langt på vei vil ha gyldighet uavhengig av om man får et samordnet system som er statlig eller kommunalt, og uavhengig av hvorledes det statlige eller kommunale systemet blir utformet. Innspillet er

særlig konsentrert om hva vi mener bør være Trygderettens framtidige rolle. Trygderetten foreslår at det foretas en **særskilt utredning** av hele klage- og ankesystemet på velferdsforvaltningens område.

Trygderettens **foreløpige synspunkter** på et framtidig klage- og ankesystem innen velferdsforvaltningen er i korthet følgende:

1. Klage- og ankesystemet må i nødvendig grad tilpasses en reformert og samordnet velferdsforvaltning. I den sammenheng bør man også ta sikte på å utbedre svakheter og imøtekomme ønsker som det har vist seg vanskelig å løse innenfor rammene av dagens organisering. I denne sammenheng tenkes bl.a. på forhold som for stor andel saker uten fullstendig begrunnelse, fravær av muntlig behandling, for få prinsipielle avgjørelser og for lite oppsummering av og tilbakemelding om praksis.
2. Det bør som utgangspunkt tas sikte på å etablere et felles anke- og klagesystem for de ordninger som omfattes av den framtidige velferdsforvaltningen.
3. Et framtidig system må samlet sett ivareta de gode sider ved dagens trygderettsordning. (Brukerorientert, enkelt, billig, raskt og lett tilgjengelig).
4. Det bør etableres robuste klageorganer på regionnivå med solid tverrfaglig kompetanse og reell uavhengighet i forhold til de organer som overprøves.
5. Med utgangspunkt i dagens Trygderett bør det bli etablert en sentral ankeinstans - "Velferdsretten" - for det aktuelle saksområdet.
6. Det bør foretas en nærmere utred-

- ning av ordninger som innebærer reduksjon av saksinngangen til Velferdsretten. Dette for å sikre Velferdsretten tilstrekkelig kapasitet til å ivareta kvalitative funksjoner som full grunngeving, større vekt på behandling av prinsipielle avgjørelser og mulighet for muntlig behandling.
7. Velferdsrettens avgjørelser bør kunne bringes inn direkte for lagmannsretten til overprøving.
 8. Velferdsretten bør også formelt få status som domstol for å markere dens uavhengighet og sikre dens omdømme.
 9. Det framtidige klage- og ankesystem bør i utgangspunktet etableres innenfor den samlede ressursramme for dagens ordninger på de aktuelle områdene, men det er nødvendig med en utredning av de økonomiske og administrative konsekvensene for å sikre at man oppnår de ønskede målsetninger.
 10. Den foreslåtte utredning bør inkludere utkast til ramme for ny lovgivning.

Trygderettens modell for framtidig klage- og ankeordning på velferdsområdet er tegnet på siste omslagsark i denne meldingen.

Forslag om ny arbeidsskade-forsikring (NOU 2004:3)

Yrkesskadeutvalgets (Kjønstad-utvalgets) flertall foreslår at yrkesskade-trygden i folketrygdloven og lov om yrkesskade-forsikring slås sammen til en ny lov om arbeidsskade-forsikring. I den forbindelse må det også tas stilling til hvilken instans som skal behandle ankesakene om arbeidsskade-forsikring. Her foreslår et flertall at det bør

etableres en egen ny ankenemnd, mens mindretallet (formannen Asbjørn Kjønstad og LO's representant) foreslår at Trygderetten behandler ankesakene.

Hvis forslaget fra utvalgets flertall om en ny arbeidsskade-forsikring blir gjennomført, mener Trygderetten at den beste løsningen vil være at Trygderetten behandler sakene. Trygderetten slutter seg fullt ut til mindretallets argumentasjon i NOU 2004:3 på dette punkt. Nedenfor gjengis i korthet de sentrale argumentene som Trygderetten vil spille inn i høringsrunden:

- Trygderetten har medarbeidere, kompetanse, erfaring og en organisasjon som gjør den velegnet til å behandle ankesaker innen arbeidsskadeområdet. Den nødvendige tverrfaglighet med jus og medisin er en etablert del av organisasjonen
- Trygderettens medarbeidere er meget motivert for denne oppgaven.
- Trygderetten er en lett tilgjengelig, enkel, billig og effektiv ankeinstusjon som er åpen for nye oppgaver.
- Det gir stordriftsfordeler å knytte ankesaker om arbeidsskade-forsikring til Trygderetten. Det eksisterende administrative apparatet kan benyttes.
- Arbeidsskadeankene kan behandles i en egen avdeling. Det kan legges opp til rotasjon av medarbeiderne i forhold til Trygderettens øvrige avdelinger. Dette sikrer både nødvendig spesialisering, bredde og kompetanseutvikling.
- Trygderetten kan overta oppgaven straks uten nødvendig innkjøringstid.
- Trygderettens avgjørelser holder høy faglig kvalitet. Trygderetten har vist seg i stand til å gjøre nødvendige endringer i tråd med samfunnets og

brukernes forventninger. Vi viser i den sammenheng bl.a. til redusert saksbehandlingstid, håndtering av stor saksinngang, økt andel fullt grunngitte kjennelser og en form for grunngeving i alle saker.

- Det er både dyrt for samfunnet og uhensiktsmessig for brukerne å opprette nok en nemnd i offentlig regi

når man allerede har en instans som kan behandle de aktuelle ankesakene på en utmerket måte. Etablering av en ny klagenemnd vil ikke være i tråd med målsetting om effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser, og arbeidet med modernisering, forenkling og effektivisering av offentlig sektor.

11. Sluttord fra lederen – perspektiver framover

Det synes realistisk å regne med at Trygderetten framover vil ha en saksinn- gang på ca. 6000 saker pr. år. På kort sikt er det Trygderettens viktigste utfordring å opprettholde god kvalitet i oppgaveløsningen og saksbehandlingstid omtrent på dagens nivå. I 2004 vil Trygderetten legge økt vekt på kvalitetsfremmende tiltak som:

- avsi flere retningsgivende kjennelser
- oppsummere, koordinere, publisere og undersøke praksis
- utprøve muntlig behandling

Så lenge saksinngangen er på dagens høye nivå er det imidlertid klare begrensninger når det gjelder mulighetene for å prioritere slikt arbeid så høyt som ønskelig. Dersom man ønsker at Trygderetten skal gi full grunn- giving i alle saker, avsi prinsipielle avgjørelser i stor grad, oppsummere og gi tilbakemelding om praksis og utføre muntlig behandling i et stort antall saker, vil dette ikke la seg løse innenfor rammen av Trygderettens nåværende organisasjon og ressurser. Det er naturlig å se på muligheten for organisatoriske endringer og forbedringer i lys av den utredning som nå pågår om ny velferdsforvaltning, jf. Stortings- melding nr. 14 (2002-2003) og oppføl- gingen av denne i "Rattsøtvalget".

Trygderetten har i forbindelse med "Rattsøtvalgets" arbeid gitt et innspill som anbefaler at det foretas en særskilt utredning av hele klage- og ankesystemet på velferdsforvaltningens område, se nærmere pkt. 10 foran. Trygderetten mener det er nødvendig å få et klage- og ankesystem som er til- passet en reformert og samordnet velferdsforvaltning. I den sammenheng bør man også ta sikte på å utbedre de svakheter som det har vist seg vanskelig å løse innenfor rammene av dagens organisering. Trygderetten mener at det

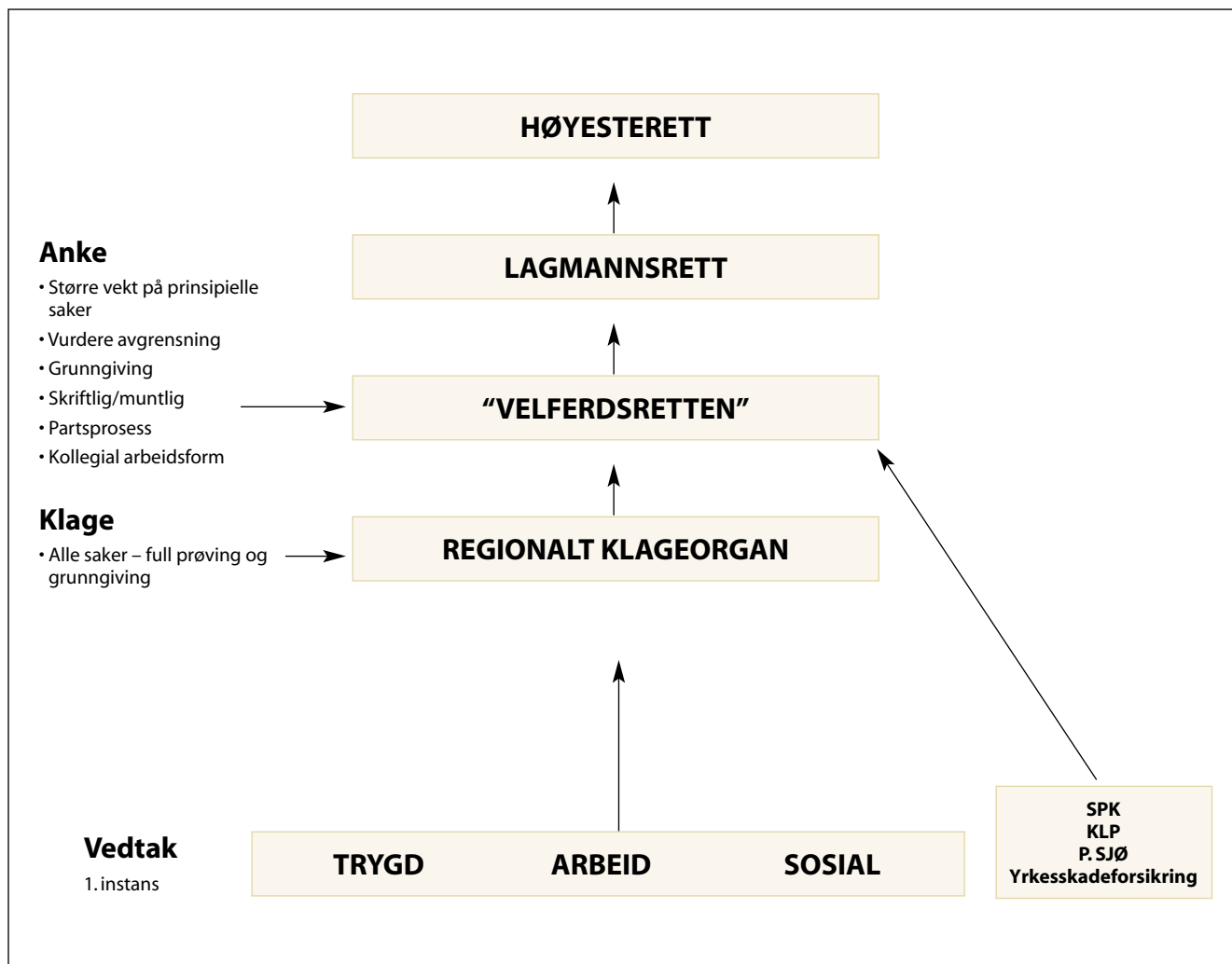
som utgangspunkt bør tas sikte på å etablere et felles anke- og klagesystem for de ordninger som omfattes av den framtidige velferdsforvaltningen. Det er viktig at et framtidig system ivaretar de gode sider ved dagens trygderettsord- ning. I den sammenheng sikter vi spe- sielt til et system som er brukerorien- tert, som representerer et lavterskel- tilbud, og er enkelt, billig, effektivt og lett tilgjengelig. En aktuell modell kan være å etablere særskilte klageorganer på regionnivå og en sentral ankeinstans "Velferdsretten" for det aktuelle saks- området. En mulig modell er nærmere beskrevet i figuren på motstående side.

Flertallet i "Kjønstadutvalget" (NOU 2004:3) har foreslått at yrkesskade- trygden tas ut av folketrygden og at yrkesskade- og yrkesskade- trygden forenes i en samlet ny arbeids- skadeforsikring. Dersom dette blir en realitet, mener Trygderetten at anke- sakene i den nye arbeidsskadeordningen uansett bør behandles av Trygderetten og ikke av en særskilt ankenemnd som er foreslått av utvalgets flertall.

Trygderetten viser her til begrunnelsen fra utvalgets mindretall som vi slutter oss til. Det synes unødvendig og res- sursødende å etablere en ny ankenemnd når Trygderetten har kompetanse og kan fungere utmerket som klageinstans på dette området, se nærmere pkt. 10 foran.

Trygderetten har en kompetanse, orga- nisasjon og tverrfaglig sammensetning som gjør at vi er beredt til å møte nye utfordringer og ta imot nye oppgaver. Trygderetten ønsker å utvikle sin rolle som en garantist for rettssikkerheten på velferdsområdet. Vi ser fram til fortsatt spennende diskusjoner om disse spørs- målene framover. Trygderetten vil delta aktivt i denne debatten.

Trygderettens framtid – Velferdsretten

Trygderetten

Besøksadresse: Grønlandsleiret 27

Postadresse: P.b. 8022 Dep.

0030 OSLO

Telefon: 23 15 95 50

Telefaks: 23 15 96 00

E-mail: trygderetten@trygderetten.no

Hjemmeside: www.trygderetten.no